

Výtah z besedy Jak se učí ve Finsku

3. ledna 2019, Rychnov nad Kněžnou

Ve třídě na finské základní škole bývá v průměru kolem 20 žáků (velikost se liší jednak dle ročníku a jednak dle místa a velikosti školy), kterým je dáována učitelem velká důvěra. Práce učitele a školy směřuje k tomu, aby byly děti hodně aktivní a spolupracovaly. Zároveň je samozřejmostí velká zodpovědnost rodičů ve vzdělávání dětí, ta se projevuje zájmem o komunikaci a respektem k učitelské profesi.

Učitelství patří do první desítky (a někdy i pětky) nejváženějších profesí v zemi. Přijímáno na obor je pouze kolem 10 procent uchazečů. Student učitelství v rámci studia absolvuje 50 hodin přímé vyučovací praxe a 150 hodin hospitací u kolegů.

V základním školství je ústředním motivem jasná snaha zaměřovat se na dosažení cíle v kompetencích a schopnostech, nikoliv na hodnocení znalostí žáků v daný moment. Hodnocení bývá na prvním stupni slovní a až na druhém stupni postupně převládají známky. Jedním z cílů devítiletky, je i to, aby 15letý člověk byl schopen vést vlastní domácnost a vyznal se v hospodaření s vlastními prostředky (včetně odvodů do státní kasy), takže praní i žehlení jsou nedílnou součástí školního života, stejně jako schopnost zacházet s digitálními technologiemi.

Mezi jinými obvyklými předměty je také výchova ke zdraví, environmentální vzdělávání, náboženství a etika, sociální vědy a emocionální výchova, kde se žáci učí reflektovat své pocity.

Do školy se nastupuje v sedmi letech kvůli školní zralosti a teprve po devítiletce se děti rozhodují, co dál. Oporu mají v předmětu zaměřeném na poznání profesí i v kariérovém poradenství, které poskytuje škola, potažmo obec. Studovat lze gymnázium i řemeslo zároveň, pokud jsou školy poblíž.

Studium na střední škole se podobá více univerzitnímu typu studia a je založeno na kreditním systému - motivovaný student může školu zvládnout za dva roky místo tří, maturitu může složit ve dvou termínech vypisovaných ročně.

Ve Finsku platí státem dané osnovy. Každá obec jako zřizovatel školy je však může rozšířit, školy ve stejné oblasti či obci spolupracují (sdílejí např. šk. psychologa či kurátora, mohou se domluvit na podobně rozšířených osnovách).

Školství ve Finsku je zdarma a je považováno za státní prioritu, soukromé jsou zhruba 2 procenta škol (náboženské důvody, waldorfská pedagogika). Reforma finského školství byla zahájena v 70. letech a úspěchy tedy sklízí po dlouhém úsilí. Částka jdoucí za jedním žákem činí v průměru 8800 eur ročně (od státu a obce). Pro každého žáka také stát garantuje jedno školní jídlo denně zdarma.

Více informací na: www.oph.fi

Zapsala: Jana Fajfrová